

FARSTA STADSDELSFÖRVALTNING
FÖRSKOLA, FRITID, KULTUR

SID 1 (7)
2007-09-25

**KVALITETSREDOVISNING
FÖRSKOLOR**

FARSTA STADSDELSNÄMND

2007

Kvalitetsredovisning 2007 Farsta förskolor

Inledning

Staden ska enligt den statliga förordningen om kvalitetsredovisning upprätta en skriftlig sådan senast den 1 maj 2008 avseende kalenderåret 2007. Kommunens redovisning ska bygga på förskolornas kvalitetsredovisningar och andra uppgifter som är väsentliga för uppföljning och utvärdering.

Det grundläggande motivet för att kravet på kvalitetsredovisningen har införts, är att redovisningarna ska fungera som hjälpmedel för att utveckla och förbättra verksamheten.

Varje förskoleenhet i respektive stadsdel skriver sin kvalitetsredovisning. Dessa sammanställs till en för stadsdelen gemensam redovisning, som lämnas till utbildningsförvaltningen. Redovisningarna utgör sedan grunden för Stockholm stads kvalitetsredovisningar för förskolor och skolor. Slutligen granskar Skolverket kommunernas redovisningar.

Kvalitetsredovisningen syftar till att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet med de nationella målen, att utveckla arbetsprocessen, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. För att förbättringar skall bestå och kvaliteten höjas behöver utvecklingen följas över tid. Den skriftliga kvalitetsredovisningen är ett verktyg att regelbundet stämma av hur långt verksamheten kommit i det löpande förbättringsarbetet.

Enligt Skolverkets allmänna råd bör kommunen och förskolan i den skriftliga kvalitetsredovisningen

- ge en övergripande bild och bedömning av kvalitén och måluppfyllelsen i sin verksamhet med stöd av faktauppgifter och beskrivningar
- ta upp särskilda insatser som har genomförts för att förbättra verksamheten under den tid redovisningen omfattar
- visa skillnader i måluppfyllelse för att bidra till likvärdighet i pedagogisk verksamhet och utbildning, för kommunens del mellan verksamheter, för förskolans del inom olika delar av enheten

Kommunen och förskolan bör också arbeta med kvalitetsredovisningen så att den

- fungerar framåtsyftande och ligger till grund för utvecklings- och verksamhetsplanering för kommande period
- användas som underlag för dialoger mellan verksamhetsnivåer, planering och fördelning av uppdrag och ansvar
- är ett aktuellt och levande dokument för olika intressenter

Förutsättningar

Farsta stadsdelsförvaltning ligger i södra Stockholm. Området består av stadsdelarna Svedmyra, Tallkrogen, Gubbängen, Hökarängen, Sköndal, Fagersjö, Farsta strand, Farsta,

Larsboda och Farstanäset. Här bor drygt 47 000 invånare varav ca 1/5 är barn och ungdomar mellan 0-19 år. I området finns såväl flerbostadshus som radhus och villor. Förskolorna är indelade i olika resultatenheter med mellan en och fyra förskolor, en förskolechef leder arbetet. I vissa förskolor finns en husledare som har ansvar för det dagliga praktiska arbetet.

Personal

Andel barn per årsarbetare (heltidstjänster) i förskolan

Det genomsnittliga antalet barn per årstidsarbetare var vid stadsdelens 33 förskolor ca 4,6 vilket är en ökning med 0,7 barn sedan senaste redovisningen.

Andel medarbetare med pedagogisk högskoleutbildning

Genomsnittligt hade 43 % av personalen på stadsdelens förskolor pedagogisk högskoleutbildning i jämförelse med tidigare redovisning har det skett en ökning med 10 %.

Arbetet med att minska barngrupperna – barnomsorgsgarantin

Förändring av antalet barn per avdelning

	Snitt per avdelning Mars 2007	Antal avdelningar 2007	Snitt per avdelning 2006	Antal avdelningar 2006
Barn 1-3 år	13,3	36	12,5	38
Barn 3-5 år	16,2	45	15	46
Barn 1-5 år	16,8	24	14,7	19
Summa	15,3	105	14,0	103

Uppföljning av läroplanens övergripande mål

Utveckling och lärande

Verksamheternas åtaganden

- Att stödja alla barn i deras språkutveckling samt att lägga grunden till läs, skriv och matematiska kunskaper
- Stärka barnens hälsa och välbefinnande
- Barnen ska kunna skriva sitt namn då de börjar skolan
- Med hjälp av pedagogisk dokumentation ska barn och föräldrar få syn på barnens lärande
- Jämställdhet
- Att alla barn har en individuell utvecklingsplan

Arbetsätt för att nå måluppfyllelsen

Pedagogerna använder sig av de individuella utvecklingsplaner där barnens behov finns dokumenterade då de planerar verksamheten.

Förskolorna arbetar aktivt för att stimulera barnen i deras språkutveckling och tillsammans med föräldrarna läggs grunden till barnens modersmål. Nätverksarbetet inom språk, inne och utemiljö och teknik/matematik som pågått under några år har lett till en tydligare pedagogisk profil där pedagogerna är mer observanta på barnens olika utvecklingsbehov. Alla förskolor redovisar att pedagogerna arbetar medvetet med att vara förebilder för barnen.

För att stärka barnens hälsa och välbefinnande skapas förutsättningar så att de får uppleva rörelseglädje i gymnastik, lek och idrott både ute och inne.

Bedömning och analys av måluppfyllelsen

Inom målområdet utveckling och lärande har förskolorna genom sina nätverk arbetat på ett mycket tillfredställande sätt för att nå måluppfyllelsen.

Innemiljön har vid flera av stadsdelens förskolor varit ett fokusområde och har lett till ett förändrat synsätt. Den tidigare hemlika miljön har förändrats till att istället vara ett komplement till barnens hemmiljö. Detta arbete ska fortsätta att utvecklas under 2008 genom pedagogiska diskussioner och pedagogmöten.

Förskolorna har nått målet med att alla barn ska ha en individuell utvecklingsplan. Vår bedömning är att medvetandegraden om vikten av att dokumentera har ökat markant. Pedagogernas intresse och kunskap för barns utveckling har utvecklats genom den dokumentation och reflektion som genomförs. Detta kan dock utvecklas vidare med hjälp av fortsatt satsning på handledning genom kritiskt granskande av arbetssätten.

Föräldrarna anger att de uppmärksammar att barnen lär sig nya saker och barnen fått ett större intresse för det skrivna ordet.

Svagheter som återkommer i arbetslagen är måluppfyllelseanalyser. För att kunna analysera och säkerställa att man nått uppsatta mål bör man vid förskolorna bli bättre på att intervjua och göra enkäter till både barn och föräldrar. Skolverkets uppföljningsinstrument BRUK kan även vara ett sätt att för personalen att göra en självbedömning på de olika målområdena för verksamheten. Utifrån dessa kan man sedan se vilka förbättringsområden man ska arbeta med under kommande år.

För att ytterligare förbättra barnens miljö och hälsa kommer förskolornas innemiljö successivt att bullerdämpas under kommande år.

Normer och värden

Förskolornas åtaganden

- Att personalen varje dag möter alla barn och föräldrar på ett respektfullt sätt samt att de dagligen tar emot och ger information gällande barnet.
- Vid alla förskolor arbetar man med mångfald för att öka kunskapen om olika kulturer och människors förutsättningar
- Att arbeta med jämställdhet för att motverka traditionella roller

Arbetsätt för att nå måluppfyllelsen

Personalens förhållningssätt, till barnen, föräldrarna och varandra är av central betydelse då det gäller värdegrundsfrågor.Handledning av genuspedagog, föreläsningar om förändringsarbete, demokratiarbete och självkänsla är vägar som används för att värdegrundsfrågorna ska lyftas vid förskolorna.

Förskolorna beskriver även att de arbetar aktivt med att stärka barnens identitet och självkänsla.

Exempel på hur man vid några avdelningar arbetar är ”hur man blir en bra kamrat” och ”Stopphanden” som används av en del barn när de inte vill att andra ska komma in i deras lek. ”Kompissolen” är ett annat sätt att få barnen att vara med och bestämma hur man ska vara mot varandra.

Bedömning och analys av måluppfyllelsen

Vi kan utläsa att arbetet med att stärka barns sociala och empatiska förmåga är väl utvecklat i förskolornas värdegrundsarbete. Barnens aktiva medverkan vid skapandet av regler och att göra val utifrån intresse har minskat konflikter och missnöjen. Dock behöver metoderna för hur man arbetar med självkänsla, jämställdhet och demokrati konkretiseras och vidareutvecklas. Detta område kommer vi att behöva satsa vidare på under kommande år.

Arbetet med att ta fram/ revidera likabehandlingsplanen är prioriterat.

En enkät kommer att utarbetas där barnen kan beskriva hur de upplevt sin förskolevistelse innan de går över till förskoleklass. Den ska genomföras årligen.

Föräldraenkät kommer att genomföras under 2008 för att få en bild av vad föräldrarna tycker om förskolan.

Föräldraråd bör utvecklas i fler av stadsdelens förskolor, detta för att föräldrarna ska bli mer delaktiga i verksamheten.

Ansvar och inflytande

Förskolornas åtagande

- Barnen ska efter förmåga delta i planering, genomförande och utvärdering av verksamheten.
- Att dokumentera barnets lärande i portfolio tillsammans med barnet.
- Barnen deltar i utvecklingssamtal och överlämnadesamtalet till skolan

- Föräldrar inbjuds till utvecklingssamtal och uppföljningssamtal

Metoder att nå målen

Pedagogerna är lyhörda för vad barnen säger, fångar upp deras intressen, låter dem känna sig värdefulla och ta eget ansvar.

Några exempel på hur man arbetar med detta är att ett antal förskolor använder sig av de tio frågeställningar i skriften "Barns inflytande" som Myndigheten för skolutveckling gett ut. Utifrån svaren får man en indikator på i vilken omfattning barnen görs delaktiga och kan påverka verksamhetens innehåll. Det går även att utläsa i vilken utsträckning personalen bemöter barnens behov och initiativ med lyhördhet och respekt.

Andra förskolor intervjuar barnen vid förskolan och föräldrarna ställer samma frågor i hemmet till barnen. Därefter sammanställer man resultaten

Föräldrarna kan vid uppföljningssamtalen ge feedback på verksamheten.

Pedagogerna utvärderar barnens inflytande och ansvar genom att ha så kallade reflektionssamlingar vilket är ett värdefullt instrument för pedagogerna i deras utvärderingar.

Bedömning och analys av måluppfyllelsen

Inom målområdet ansvar och inflytande har förskolorna arbetat på ett mycket tillfredställande sätt för att nå måluppfyllelsen.

Med hjälp av utvecklingsplanerna kan pedagogerna följa barnens utveckling och nätverken i pedagogisk dokumentation har bidragit till att utveckla analysarbetet. Men det återstår ytterligare behov av kompetensutveckling för att fler bland medarbetarna ska känna en trygghet i de analyser man gör.

Flera förskolor kommer att se över och revidera sina portfolio både då det gäller rubriker och vad den ska innehålla.

För att stärka föräldrar med annat modersmål än svenska används tolk och informationen ges även skriftligt. Inför 2008 kommer förskolorna att arbeta fram en handlingsplan för barnens modersmål- och språkutveckling.

Samverkan

Verksamheternas åtaganden

- Att samverka med barnens föräldrar utifrån barnens utvecklingsplan
- Att samverka med närliggande förskolor och skolor.
- Att alla barn och föräldrar erbjuds ett överlämnandesamtal innan övergång till förskoleklass
- Att utveckla sommarverksamhet tillsammans med skolan.

Metoder att nå målen

Då det gäller föräldrasamverkan sker denna via samtal vid lämning/hämtning, föräldramöten, föräldraråd, utvecklingssamtal och uppföljningssamtal.

I ett område samordnas förskolor och skolbarnsomsorgen under fyra veckor på sommaren för att tillgodose brukarnas behov av barnomsorg. Detta arrangemang gagnar både barn och personal, barnen genom att de i tidig ålder träffar skolbarnen och personal från båda verksamhetsområdena. Personalen träffas på ett naturligt sätt vilket är bra för planering av barnens verksamhetsövergångar.

Bedömning och analys av måluppfyllelsen

Inom målområdet samverkan har förskolorna arbetat på ett tillfredställande sätt för att nå måluppfyllelsen.

För att samverkan mellan förskola och förskoleklass ska säkerställas har en gemensam rutin mellan förskolan och grundskolan i Farsta tagits fram.

Förskolans personal har tidigare upplevt att en viss svårighet har uppstått då förskolans personal vill att barnen är med vid överlämnandesamtalet. Skolans personal har inte haft detta som en rutin.

Samarbetet mellan förskola och skola kommer att följas noggrant 2008. Detta för att säkerställa att rutinen fungerar och att övergången mellan förskola och förskoleklass ska bli så smidig som möjligt för barnen.

Sammanläggningen med skolbarnsomsorgen under några veckor på sommaren fungerar mycket bra eftersom det är en väl strukturerad verksamhet.

Åtgärder för utveckling

- Arbetet med att förankra föräldrarådets betydelse bör utvecklas
- Samarbetet med pedagogerna i förskoleklass
- Likabehandlingsplan
- Pedagogisk dokumentation
- Höja personalens kompetens
- Språkutveckling